

Emlékeztető

A VGT2 Társadalmasítása érdekében MFGI-ben FAV témakörben tartott fórumon
elhangzottakról
2015. 06. 10.

A Fórumot közelmúltban elhunyt Dr. Alföldi László emlékének ajánlották a szervezők, és egy, a munkásságát bemutató előadás hangzott el.

A programban meghirdetett előadások után volt lehetőség észrevételek, hozzászólások kérdések elmondásához. A Fórumnak ezt a részét Tahy Ágnes az OVF részéről vezette le.

A megjelentektől bizonyos módszertani kérdésekhez konkrét véleményt vártak, így kérdések kivetítésével ösztönözték hozzászólásra a megjelenteket. Az észrevételek, hozzászólások fontosabb elemei a következők voltak:

1. Kérdés: Egyetért-e azzal, hogy ezek FAV JVK-k, és prioritási sorrendje?

Révi Géza, Aquifer Kft: Vízbázisonként lehet megállapítani vízminőségi határértéket. Alapvetően víztesteknek van küszöbértéke. Sok esetben nem emberi beavatkozások okozzák egyes kémiai komponensek magasabb koncentrációját!

Balásházy László: A szempontok alapvetően jók. Fontos volna, hogy a szakszerűtlen kutak fogalmába ne csak a műszaki kialakítást értsük, hanem amelyik kút üzemeltetője nem küld semmilyen adatszolgáltatást, vagy engedély nélküli a kút, azt is kezeljük szakszerűtlen kútnak. Viszonylag kevés az ismeret bővülés a VGT1 óta.

Hajósy Adrienn: A szakszerűtlenség milyen szakmákra korlátozódik. A gazdaságosság is lehetne olyan szempont, amely a szakszerűtlenség alatt megjelenhetne!

Rövid válaszok:

Tahy Ágnes:

- A határérték-küszöbérték problémáját egy következő kérdésnél szeretné megválaszolni.
- Az EU nem ismeri az engedély nélkül épített kút fogalmát. Tudjuk, hogy ez létező probléma, ennek a kezelését másként kell megoldani.
- Az ismereteink a VGT1 óta bővültek, ez a felvázolt módszertani változásoknál is tetten érhető, de mi is úgy gondoljuk, hogy nem eléggé. Viszonylag rövid idejű adatsorokkal dolgozunk, az értékelésnél a jelenlegi állapotra koncentráltunk.

Sőregi Katalin: Jelentős vízkivételek esetében költséghatékonysági vizsgálatot kell végezni, amit el is végzünk. A gazdasági kérdések így figyelembe vannak véve.

Kumánovics György: A hallottak alapján visszafogott örömeinek adott hangot. E mellett megjegyezte, hogy a becslésekben rengeteg a bizonytalanság. Nem hajtottuk végre a korábbi intézkedési terveket. Ki kellene ezt kényszeríteni!

Tahy Ágnes: Ehhez új intézkedési terv készül.

Nád Béla: Belterületi problémákat nem látom feltüntetni, pedig a különböző telephely engedélyezési eljárások kapcsán úgy érzékelhető, hogy jelentős belterületi terhelések vannak.

Tahy Ágnes: Legtöbb helyen kiépült a közcsatorna, ezért szerepel a belterület kisebb súllyal. A telephely engedélyezési eljárások során kell, és lehet számos terhelés kérdését kezelni.

Sőregi Katalin: A belterületi kérdés azért is fontos, mivel számos nagy vízbázisnál azért nincs védőidom kijelölő határozat, mert az önkormányzat megvétózta.

Tóth György, MFGI: A határokkal osztott víztestek esetében a tudásunk jelentősen gyarapodott. Több határon átnyúló projektünk volt, amelyek eredményeit beépítettük a modellezéseinkbe.

Deák József: Nem biztos, hogy az engedély nélküli kút üzemeltetése nagyobb kockázatot jelent, mint egy szakszerűtlen állattartó telep. A kút akkor válhat jelentős kockázatúvá, ha felhagyják, leállítják, míg a telepen nem szakszerűen megoldott trágyatárolás folyamatos szennyezést jelent.

A felsorolt JVK első 4 pontja olyan, ha betartanánk a törvényeket, akkor ezekkel nem kellene számolni, mint jelentős probléma.

A monitoring kutak lehet, hogy 30-40 évvel ezelőtti szennyezést mutatnak, ennek a pontosításához az izotópok használhatók!

Gergely Erzsébet: Regionális modellkutatás zajlik, amelyben egyre jelentősebb kutatási terület a FAVÖKO kutatása. Az árvízi beruházások eredményeként medersüllyedések következnek be, ezzel veszélyeztetve a FAVÖKO-t.

Lorberer Árpád: A karsztvízszint süllyedéssel érintett peremterületeken nitrát érzékenységet mutattunk ki. Ez sok esetben az erőművek kiszóródásából adódott, nem helyi szennyezés volt a forrás. Ez ellen nem lehet hidrogeológiai módszerrel védekezni.

Tahy Ágnes: Az éghajlat változásnál a helytelen ár és belvízvédelmi gyakorlatot vizsgáljuk, így a belvizek elvezetését terhelésnek számítjuk a víztestek esetében.

A levegőből adódó kiülepedések kérdését vizsgáljuk.

Grúber Tamás: A prioritási sorrendhez milyen pontrendszer tartozott. A szakszerűtlen kutak miért kerültek az első helyre. Későbbiekben az intézkedések kialakításakor a szabályozó, megelőző, vagy a helyreállító tevékenység lesz az elsődleges szempont. Ha pénzügyi forrásként csak a KEHOP marad, akkor mi lesz a sor végén lévő problémákkal? Mi a helyzet a bányászati vízkivételekkel?

Tahy Ágnes: A prioritásnál mind a mennyiségi, mind a minőségi szempontokat figyelembe vettük. Intézkedési tervben mind alapintézkedéseket, és ha kell kiegészítő intézkedéseket is megjelölünk. Azt tudjuk, hogy 2015-re sok dolog várhatóan nem valósul meg. A sorrendtől függetlenül kell foglalkozni intézkedési terv szinten a problémákkal.

Bányavíz kivételekről elmondható, hogy közvetett vízkivételként vannak nyilvántartva. Jelenleg a legnagyobb a Mátra aljai Lignit bányavíz emelést tartjuk nyilván.

Dávid Mária: A mezőgazdasági vízhasználók a víz visszatartás érdekében nem tudnak sokat tenni.

Szongoth Gábor, Geolog Kft.: A kutak gyűrűs terének elszigetelését ellenőrizni kellene. A kutak eltömedékelésekor nem elég a szűrőt eltömedékelni. A termál kutak esetében a visszasajtolási moratórium komoly probléma. Ezen felül a kitermelt vízhozam mérése kevés helyen történik hitelesített módon. Sok esetben a kútvizsgálatok elmaradnak.

Nád Béla: A szabvány engedélyezi a műanyag csövezés használatát, amelyhez nem köt a cement.

Koczka Zoltán, KEFAG: A megkapott anyag terjedelme miatt a rendelkezésre álló rövid idő miatt nehéz átlátni, de azzal egyetért, hogy az erdő nincs, mint nagy vízfogyasztó feltüntetve. Más dokumentációkban az erdők eltűntetését felelmegetik. Az erdőknek a vízvisszatartó szerepe fontos, az erdők befogadnak bármennyi vizet.

Sőregi Katalin: A jelenlegi terület használatok sok esetben nem azonosak a múlt terület használatával. Sok mesterséges erdőtelepítés történt, amelyeknek lehet többlet párologtatási szerepük.

Koczka Zoltán, KEFAG: Az erdők telepítésekor a szárazság tűrő fajokat választottuk. Magyarország erdő állománya még nem érte el a száz évvel ezelőtti mértéket, az állománynak a 20%-kal történő növelése az előírás.

Tóth György: A legfőbb JVK, hogy jogszabályi hiányosságok mellett az ellenőrzést, tudományos megalapozást végzők nincsenek megfizetve.

2. kérdés:

Egyetért-e azzal, hogy a vízbázis-védelmi és a vízbiztonságról szóló jogszabályokat össze kell hangolni?

Képesek lesznek-e a vízművek 2016. július 1-ig elkészíteni minden vízbiztonsági tervet (vízbázis-védelmi résszel együtt) saját forrásból fedezve.

Bükki Attila, DRV: Össze kell hangolni a jogszabályokat. A vízbázis-védelmi jogszabálynak 18 éves tapasztalata van. Ki kell venni azon elemeket belőle, amelyek a biztonságba helyezést akadályozzák. Ilyen pl. a földhivatali munkarész.

Tahy Ágnes: Egyetért.

Virág Margit, VIZITERV ENVIRON: A vízbázis biztonsága nem jelent automatikusan vízbiztonságot. A víz útját követve lehetnek olyan események, amelyek a fogyasztó számára kockázatot jelentenek. Az egyik jogszabály kockázat alapú a másik elérési idő alapú. Össze kell hangolni őket.

Tahy Ágnes: A vízbiztonsági terv több, ezért le kell, hogy fedje a vízbázis-biztonságot is.

Büki Attila, DRV: A vízbiztonsági terv végrehajtása kizárólag a vízmű feladata. Az ÁNTSZ nem is foglalkozik a nyers vízzel, mivel a szempont, hogy a fogyasztóhoz mi jut el. A vízbázis védelemért több szervezet a felelős, pl. önkormányzatok is.

Harangozó Károly, Alföld Víz: Az összhangot meg kell teremteni. A tervező által begyűjtött adatok a vízbázis-védelmet gyakorlatban művelő vízműveknek hasznos volna. A vízbázis nem a vízmű tulajdona, ezért az államnak, vagy az önkormányzatnak hozzá kellene járulni a fenntartáshoz. Néha a monitoring kutak is szakszerűtlenek!

Tahy Ágnes: Június 18-án lesz a gazdasági kérdésekkel foglalkozó fórum, ahol a finanszírozási kérdéseket fogjuk tárgyalni.

A vízművek adatszolgáltatásaiban esetenként bizonytalanságot érzünk, ott szeretnénk a vízműveket megkeresni.

Büki Attila, DRV: Rendben a vízművek ebben partner lesz. Jelenleg a monitoring adatokat a kormányhivatalba kell leadniuk.

Tahy Ágnes: Ez csak a kármentesítésre vonatkozik, az egyéb adatszolgáltatáson nem kívánunk változtatni.

Szőcs Teodóra: A régi adatszolgáltatások esetében fontos a vízművek együttműködése.

3. Kérdés: Határérték és küszöbérték Módosítása.

Melyik megoldást tartja megfelelőnek a háttérérték - küszöbérték meghatározására a speciális, kisebb kiterjedésű természetes anomáliák kezelésére:

1. A víztest háttér – küszöbérték megemlése

2. Víztesten belül kisebb területek lehatárolása magasabb értékekkel

3. VGT tervben lista közlése a kivételekről (pl. X vízmű és környezete

A terv keretében az alap hozzáállás, hogy ugyan tudjuk, hogy a víztest nem homogén, nem kívánjuk a víztestek számát növelni.

Deák József: Védett vízadó az, amelyben nincsen trícium. Ahol kérdéses, hogy a szennyezés az antropogén-e vagy háttérszennyezés, ebben a trícium vizsgálatok segítenek.

Szőcs Teodóra: Sekély vizeknél lehet, hogy trícium is van mégis természetes a magasabb koncentráció.

Révi Géza: Van olyan víz, amelyben van trícium, de a víz 6000 éves. A 3. megoldás a jó.

Virág Margit: A Szamos térségében helyenként 250 mg/l fölötti szulfát tartalom is található. Ez küszöbérték lehet, vagy határérték?

Szőcs Teodóra: A 250 mg/l érték a víztesten küszöbérték volt.

Balásházi László: Úgy gondolom, hogy néha a 2-es néha a 3-as változat a jó. Hogyan készült a víztest szintű határérték meghatározás?

Deák József: Ritka kivétel, hogy előfordul keverék vizekben trícium.

4. Kérdés: FAVÖKO

Egyetért-e azzal, hogy az ökológiai vízigények megállapításába a "társadalom" is beleszólhat, azaz meghatározhatja, hogy szerinte mi a legjobb az élővilágnak?

Tóth György: A társadalom a FAVÖKO védelmi igényét fejezze ki.

Hajósy Adrienn: A kérdés megfogalmazása nem jó! A társadalom tervhez tud hozzászólni, nem természetről mond véleményt.

Szalay József: Tájalakító tényező, ökológiai szolgáltatás a FAVÖKO. A FAVÖKO károsodás meghatározható a vízszint változás alapján.

Gergely Erzsébet: A minősítési rendszerek kidolgozásába a Nemzeti Parkok és egyéb szakértők is be legyenek vonva!

Tahy Ágnes: A természetvédelem be van vonva a munkába. Azt meg tudják mondani, hogy hol vannak ezek az élőhelyek, de azt nem, hogy mennyi legyen a vízmérleg szempontjából a víztermeléssel szembeni korlát. A kérdés pontosan erre vonatkozik!

Gruber Tamás: A jelenlegi hasznosítható készlet fogalma alapján meghatározható érték nem fordítható teljes mértékben a társadalom javára.

Sőregi Katalin: Nagyon nagyok a víztestek! Egyetlen számmal nem lehet leírni a kitermelhető készletet. A kiadott engedélyek 50%-kal nagyobbak, mint a tényleges vízkivételek. Hatósági engedélyezésre nem alkalmas a kitermelhető készlet szó! A hatóságnál a szakértelem nem helyettesíthető be ezzel az értékkel!

Hajósy Adrienn: Az átlagember a vízigény szó alatt mást ért, mint a szakértő!

Bp. 2015. 06.10.

Összeállította:

Janák Emil

Melléklet: Írásban érkezett vélemények

Melléklet: Írásban érkezett vélemények

1. Hajosy Adrienne

Kedves Ági!

Egy kérdésem és egy javaslatom volt a 2015. június 10-i VGT fórumon, ezeket leírva küldöm (csatolom is), esetleg használható lesz valamire. A kérdésekre adott válaszra választ is írok, sajnálom, hogy a fórumon nem hangzott el. Majd legközelebb ügyesebb leszek.

1. Ahhoz a bizonyos első sorhoz:

Kérdés: A kútfúrás szakszerűtlenségei közé számítják-e a gazdaságossági szempontokat?

A prioritási sorrenddel egyet lehet érteni, ha az első sorban a szakmákba a gazdaságossággal foglalkozó szakmákat is beleértik. Ha nincs bizonyító erejű becslés egy kútfúrás és az abból származó ivóvíz-termelés gazdaságosságára, ne kapjon a terv hatósági engedélyt (már az elvi vízjogi szakaszban sem).

A Balaton ÉK-i térségében a jelenlegi felszíni vízből történő ivóvízellátást néhány száz méter mély kutak fúrásával tervezik felváltani.

Az 1999 óta tartó ún. balatoni vízháborút - a lakossági ellenállást - leginkább az váltotta ki, hogy a "Megéri-e?" kérdésre nem volt hiteles válasz az engedélyezési eljárás közmeghallgatásain.

Válasz: A hatósági engedély kérelméhez benyújtott melléletek között szerepel a gazdaságossági számítás.

[Válasz a válaszra: A vonatkozó rendeletben (18/1996. KHVM rendelet) az engedélykérelem tételesen felsorolt melléletei között nem szerepel gazdaságossági számítás. Sok probléma megelőzhető lenne, ha ezt kötelező mellékletként előírnák, különös tekintettel a mély kutak fúrásának költségigényességére.]

2. Az ökológiai vízigény definíciójának bizonytalanságai

Az "ökológiai vízigény" meghatározásával kapcsolatos bizonytalanságoknak nagy irodalma van. Célszerű lenne, ha a VGT-ben szerepelne legalább egy "munka-definíció", tekintve, hogy a fogalom elég sokszor fordul elő az országos terv vitaanyagában.

A vizekre vonatkozó jogszabályokban egyetlen helyen, a vízkészlet-járulékról szóló rendeletben szerepel az "ökológiai vízigény" definíciója; ennek felülvizsgálata (elhagyása) kívánatos lenne a definíció szemantikai hibája miatt, és azért is, mert a járulék-szorzók táblázatában amúgy sem szerepel.

Szívélyes üdvözlettel: Adrienne

[2015. június 12.]

2. Liebe Pál

Hozzászólás a felszín alatti vizekkel kapcsolatos 06.10.-i VGT2 előadónaphoz és fórumhoz

1. A hasznosítható és igénybe vehető vízkészlet

Positív fejlemény, hogy a VGT1 óta elfogadottá vált: az utánpótlódás és a FAVÖKO vízigény különbségeként számított hasznosítható készlet (bár meghatározása EU VKI előírás és felső korlátként jó tájékoztató adat) nem képezheti az engedélyezés alapját. A hasznosítható készlet vízföldtani okok és a vízigények optimálistól eltérő térbeli megoszlása miatt nem vehető teljesen igénybe. (Ezt Sőregi Katalin előadásában hangsúlyozta.) Nem elegendő a víztest szintű vizsgálat, mindenkor a konkrét lokális körülményeket figyelembevevő lokális hatásvizsgálatra van szükség. (A hozzászólások is utaltak arra, hogy ezt a társadalommal is el kell fogadtatni.) Probléma lehet a tényleges és az ennél általában nagyobb engedélyezett vízhasználati mennyiségek közötti különbség: az eddig mérteknél nagyobb és esetleg káros hatások léphetnek fel, ha a vízhasználók kihasználják ezt. Emiatt fontos, hogy a víztest szintű és a lokális vizsgálatok is az engedélyezett mennyiségekre történjenek az eddigi tényleges termelés hatásvizsgálatán kívül. (Ez a vízbázisvédelmi diagnosztika során csak részben történt meg.)

2. Vízbázis-védelem és vízbiztonsági tervezés.

A két jogszabály összehangolása (mint az Tahy Ágnes előadásában is elhangzott) fontos, de a különbségekre is tekintettel kell lenni. Véleményem szerint a vízbiztonsági terv rövidebb időtávú, a jelenlegi vízbeszerzési, vízkezelési és elosztási technológiákat veszi figyelembe, felelőse a vízszolgáltató. A vízbázis-védelem hosszabb időtávú és az érdekeltek köre szélesebb (ez utóbbi szempont hozzászólásban is elhangzott). Mivel a közeljövő biztonsága fontosabb és a vízbiztonsági terv könnyebben elkészíthető, ennek prioritást kell adni. Ez a kockázatelemzési szemlélete miatt ideiglenesen pótolhatja a vízbázis-védelem elhúzódnása (Hegyi Róbert előadásában hangzott el) miatti hiányt. A vízbázis-védelmi jogszabályok változtatásánál az elérési idő megtartása mellett ez a kockázat felmérési szemlélet enyhíthet a kategorikus tiltásokon és részben elhagyható a földhivatali bejegyzés, ami jelenleg hátráltatja a vízbázis-védelmi program végrehajtását. Fontos viszont, hogy a módosítások ne nyissanak meg olyan kiskapukat, amelyek a vízbázis-védelem hatékonyságának jelentős csökkenését eredményezhetik.

3. Kémiai állapot, háttér- és küszöbértékek

A küszöbértékek felemelése (Szócs Teodóra vetette fel előadásában) a víztestek egy részén tapasztalható magasabb természetes eredetű háttérértékek miatt a szennyezések felismerését nehezítheti. Célravezetőbb az alacsonyabb küszöbértékek mellett kiütköző anomáliák vizsgálata és a természetes eredet bizonyítása (esetleg az érintett víztest-rész kijelölésével, ha erre mód van)

Zebegény, 2015. június 11.

Liebe Pál

Kérdés	Válasz
<p>Révi Géza Aquifer Kft: Vízbázisonként lehet megállapítani vízminőségi határértéket. Alapvetően víztesteknek van küszöbértéke. Sok esetben nem emberi beavatkozások okozzák egyes kémiai komponensek magasabb koncentrációját!</p>	<p>Balásházy László: A szempontok alapvetően jók. Fontos volna, hogy a szakszerűtlen kutak fogalmába ne csak a műszaki kialakítást értsük, hanem amelyik kút üzemeltetője nem küld semmilyen adatszolgáltatást, vagy engedély nélküli a kút, azt is kezeljük szakszerűtlen kútnak. Viszonylag kevés az ismeretbővülés a VGT1 óta.</p>
<p>Hajósy Adrien: A szakszerűtlenség milyen szakmákra korlátozódik. A gazdaságosság is lehetne olyan szempont, amely a szakszerűtlenség alatt megjelenhetne!</p>	<p>Tahy Ágnes: a határérték-küszöbérték problémáját egy következő kérdésnél szeretné megválaszolni. - Az EU nem ismeri az engedély nélkül épített kút fogalmát. Tudjuk, hogy ez létező probléma, ennek a kezelését másként kell megoldani - Az ismereteink a VGT1 óta bővültek, ez a felvázolt módszertani változásoknál is tetten érhető, de mi is úgy gondoljuk, hogy nem eléggé. Viszonylag rövid idejű adatsorokkal dolgozunk, az értékelésnél a jelenlegi állapotra koncentráltunk.</p>
<p>Hajósy Adrien: A szakszerűtlenség milyen szakmákra korlátozódik. A gazdaságosság is lehetne olyan szempont, amely a szakszerűtlenség alatt megjelenhetne!</p>	<p>Sőregi Katalin: Jelentős vízkivételek esetében költséghatékonysági vizsgálatot kell végezni, amit el is végzünk. A gazdasági kérdések így figyelembe vannak véve.</p>
<p>Kumánovics György: A hallottak alapján visszafogott örömeinek adott hangot. Emellett megjegyezte, hogy a becslésekben rengeteg a bizonytalanság. nem hajtottuk végre a korábbi intézkedési terveket. Ki kellene ezt kényszeríteni!</p>	<p>Tahy Ágnes: Ehhez új intézkedési terv készül.</p>
<p>Nád Béla: Belterületi problémákat nem látom feltüntetni, pedig a különböző telephely engedélyezési eljárások kapcsán úgy érzékelhető, hogy jelentős belterületi terhelések vannak.</p>	<p>Tahy Ágnes: Legtöbb helyen kiépült a közcsatorna, ezért szerepel a belterület kisebb súllyal. A telephely engedélyezési eljárások során kell, és lehet számos terhelés kérdését kezelni.</p>
<p>Nád Béla: Belterületi problémákat nem látom feltüntetni, pedig a különböző telephely engedélyezési eljárások kapcsán úgy érzékelhető, hogy jelentős belterületi terhelések vannak.</p>	<p>Sőregi Katalin: A belterületi kérdés azért is fontos, mivel számos nagy vízbázisnál azért nincs védőidom kijelölő határozat, mert az önkormányzat megvétózta.</p>

<p>Deák József: Nem biztos, hogy az engedély nélküli kút üzemeltetése nagyobb kockázatot jelent, mint egy szakszerűtlen állattartó telep. A kút akkor válhat jelentős kockázatúvá, ha felhagyják, leállítják, míg a telepen nem szakszerűen megoldott trágyatárolás folyamatos szennyezést jelent.</p>	
<p>A felsorolt JVK első 4 pontja olyan, ha betartanánk a törvényeket, akkor ezekkel nem kellene számolni, mint jelentős probléma.</p>	
<p>A monitoring kutak lehet, hogy 30-40 évvel ezelőtti szennyezést mutatnak, ennek a pontosításához az izotópok használhatók.</p>	
<p>Gergely Erzsébet: Regionális modellkutatás zajlik, amelyben egyre jelentősebb kutatási terület a FAVÖKO kutatása. Az árvízi beruházások eredményeként medersüllyedések következnek be, ezzel veszélyeztetve a FAVÖKO-t.</p>	<p>Tahy Ágnes: Az éghajlatváltozásnál a helytelen ár és belvízvédelmi gyakorlatot vizsgáljuk, így a belvizek elvezetését terhelésnek számítjuk a víztestek esetében.</p>
<p>Grúber Tamás: A prioritási sorrendhez milyen pontrendszer tartozott. A szakszerűtlen kutak miért kerültek az első helyre. Későbbiekben az intézkedések kialakításakor a szabályozó, megelőző, vagy a helyreállító tevékenység lesz az elsődleges szempont. Ha pénzügyi forrásként csak a KEHOP marad, akkor mi lesz a sor végén lévő problémákkal? Mi a helyzet a bányászati vízkivételekkel?</p>	<p>Tahy Ágnes: A prioritásnál mind a mennyiségi, mind a minőségi szempontokat figyelembe vettük. Intézkedési tervben mind alapintézkedéseket, és ha kell kiegészítő intézkedéseket is megjelölünk. azt tudjuk, hogy 2015-re sok dolog várhatóan nem valósul meg. A sorrendtől függetlenül kell foglalkozni intézkedési terv szinten a problémákkal.</p>
<p>Dávid Mária: A mezőgazdasági vízhasználók a víz visszatartás érdekében nem tudnak sokat tenni.</p>	
<p>Szongoth Gábor: A kutak gyűrűs terének elszigetelését ellenőrizni kellene. A kutak eltömedékelésekor nem elég a szűrőt eltömedékelni. A termál kutak esetében a visszasajtolási moratórium komoly probléma. Ezen felül a kitermelt vízhozam mérése kevés helyen történik hitelesített módon. Sok esetben a kútvizsgálatok elmaradnak.</p>	<p>Nád Béla: A szabvány engedélyezi a műanyag csövezés használatát, amelyhez nem köt a cement.</p>

<p>Koczka Zoltán, KEFAG: A megkapott anyag terjedelme miatt a rendelkezésre álló rövid idő miatt nehéz átlátni, de azzal egyetért, hogy az erdő nincs, mint nagy vízfogyasztó feltüntetve. Más dokumentációkban az erdők eltüntetését felemlégetik. Az erdőknek a vízviszatarató szerepe fontos, az erdők befogadnak bármennyi vizet.</p>	<p>Sőregi Katalin: A jelenlegi terület használatok sok esetben nem azonosak a múlt terület használatával. Sok mesterséges erdőtelepítés történt, amelyeknek lehet többlet párologtatási szerepük.</p>
<p>Tóth György: A legfőbb JVK, hogy jogszabályi hiányosságok mellett az ellenőrzést, tudományos megalapozást végzők nincsenek megfizetve.</p>	
<p>Bükki Attila, DRV: Össze kell hangolni a jogszabályokat. A vízbázis-védelmi jogszabálynak 18 éves tapasztalata van. Ki kell venni azon elemeket belőle, amelyek a biztonságba helyezést akadályozzák. Ilyen pl. a földhivatali munkarész.</p>	<p>Tahy Ágnes: Egyetértek</p>
<p>Virág Margit, VIZITERV ENVIRON: A vízbázis biztonsága nem jelent automatikusan vízbiztonságot. A víz útját követve lehetnek olyan események, amelyek a fogyasztó számára kockázatot jelentenek. Az egyik jogszabály kockázat alapú a másik elérési idő alapú. Össze kell hangolni őket.</p>	<p>Tahy Ágnes: A vízbiztonsági terv több, ezért le kell, hogy fedje a vízbázis-biztonságot is.</p>
<p>Harangozó Károly, Alföld Víz: Az összhangot meg kell teremteni. A tervező által begyűjtött adatok a vízbázis-védelmet gyakorlatban művelő vízműveknek hasznos volna. A vízbázis nem a vízmű tulajdona, ezért az államnak, vagy az önkormányzatnak hozzá kellene járulni a fenntartáshoz. Néha a monitoring kutak is szakszerűtlenek!</p>	<p>Tahy Ágnes: Június 18-án lesz a gazdasági kérdésekkel foglalkozó fórum, ahol a finanszírozási kérdéseket fogjuk tárgyalni.</p>
<p>Deák József: Védett vízadó az, amelyben nincsen trícium. Ahol kérdéses, hogy a szennyezés az antropogén-e vagy háttérszennyezés ebben a trícium vizsgálatok segítenek.</p>	<p>Szócs Teodóra: Sekély vizeknél lehet, hogy trícium is van mégis természetes a magasabb koncentráció.</p>
<p>Révi Géza: Van olyan víz, amelyben van trícium, de a víz 6000 éves. A 3. megoldás a jó.</p>	

<p>Virág Margit: A Szamos térségében helyenként 250 mg/l fölötti szulfát tartalom is található. Ez küszöbérték lehet, vagy határérték?</p>	<p>Szőcs Teodóra: A 250 mg/l érték a víztesten küszöbérték volt.</p>
<p>Tóth György: A társadalom a FAVÖKO védelmi igényét fejezze ki.</p>	<p>Szalay József: Tájalakító tényező, ökológiai szolgáltatás a FAVÖKO. A FAVÖKO károsodás meghatározható a vízszint változás alapján.</p>
<p>Hajósy Adrienn: A kérdés megfogalmazása nem jó! A társadalom tervhez tud hozzászólni, nem természetről mond véleményt.</p>	
<p>Gergely Erzsébet: A minősítési rendszerek kidolgozásába a Nemzeti Parkok és egyéb szakértők is be legyenek vonva!</p>	<p>Tahy Ágnes: A természetvédelem be van vonva a munkába. Azt meg tudják mondani, hogy hol vannak ezek az élőhelyek, de azt nem, hogy mennyi legyen a vízmérleg szempontjából a víztermeléssel szembeni korlát!</p>
<p>Gruber Tamás: A jelenlegi hasznosítható készlet fogalma alapján meghatározható érték nem fordítható teljes mértékben a társadalom javára.</p>	<p>Sőregi Katalin: Nagyon a víztestek! Egyetlen számmal nem lehet leírni a kitermelhető készletet. A kiadott engedélyek 50%-kal nagyobbak, mint a tényleges vízkivételek. Hatósági engedélyezésre nem alkalmas a kitermelhető készlet szó! A hatóságnál a szakértelem nem helyettesíthető be ezzel az értékkel!</p>
<p>Hajósy Adrienne: Az átlagember a vízigény szó alatt mást ért, mint a szakértő!</p>	
<p>Email levél Hajósy Adrienne-től</p>	
<p>Hajósy Adrienne: A kútfúrás szakszerűtlenségei közé számítják-e a gazdaságossági szempontokat? A prioritási sorrenddel egyet lehet érteni, ha az első sorban a szakmákba a gazdaságossággal foglalkozó szakmákat is beleértik. Ha nincs bizonyító erejű becslés egy kútfúrás és az abból származó ivóvíz-termelés gazdaságosságára, ne kapjon a terv hatósági engedélyt (már az elvi vízjogi szakaszban sem). A Balaton ÉK-i térségében a jelenlegi felszíni vízből történő ivóvízellátást néhány száz méter mély kutak fúrásával tervezik felváltani. Az 1999 óta tartó ún. balatoni vízháborút - a lakossági ellenállást - leginkább az váltotta</p>	

<p>ki, hogy a "Megéri-e?" kérdésre nem volt hiteles válasz az engedélyezési eljárás közmeghallgatásain.</p> <p>Válasz: A hatósági engedély kérelméhez benyújtott mellékletek között szerepel a gazdaságossági számítás.</p> <p>[Válasz a válaszra: A vonatkozó rendeletben (18/1996. KHVM rendelet) az engedélykérelem tételesen felsorolt melléletei között nem szerepel gazdaságossági számítás. Sok probléma megelőzhető lenne, ha ezt kötelező mellékletként előírnák, különös tekintettel a mély kutak fúrásának költségigényességére.]</p>	
<p>Az ökológiai vízigény definíciójának bizonytalanságai.</p> <p>Az "ökológiai vízigény" meghatározásával kapcsolatos bizonytalanságoknak nagy irodalma van. Célszerű lenne, ha a VGT-ben szerepelne legalább egy "munka-definíció", tekintve, hogy a fogalom elég sokszor fordul elő az országos terv vitaanyagában.</p> <p>A vizekre vonatkozó jogszabályokban egyetlen helyen, a vízkészlet-járulékról szóló rendeletben szerepel az "ökológiai vízigény" definíciója; ennek felülvizsgálata (elhagyása) kívánatos lenne a definíció szemantikai hibája miatt, és azért is, mert a járulék-szorzők táblázatában amúgy sem szerepel.</p>	
<p>Liebe Pál levél</p>	
<p>A hasznosítható és igénybe vehető vízkészlet.</p> <p>Pozitív fejlemény, hogy a vVGT1 óta elfogadottá vált: az utánpótlódás és a FAVÖKO vízigény különbségeként számított hasznosítható készlet (bár meghatározása EU VKI előírás és felső korlátként jó tájékoztató adat) nem képezheti az engedélyezés alapját. A hasznosítható készlet vízföldtani okok és a vízigények optimálistól eltérő térbeli megoszlása miatt nem vehető teljesen igénybe. (Ezt Sőregi</p>	

Katalin előadásában hangsúlyozta.) Nem elegendő a víztest szintű vizsgálat, mindenkor a konkrét lokális körülményeket figyelembevevő lokális hatásvizsgálatra van szükség. (A hozzászólások is utaltak arra, hogy ezt a társadalommal is el kell fogadtatni.) Probléma lehet a tényleges és az ennél általában nagyobb engedélyezett vízhasználati mennyiségek közötti különbség: az eddig mértéknél nagyobb és esetleg káros hatások léphetnek fel, ha a vízhasználók kihasználják ezt. Emiatt fontos, hogy a víztest szintű és a lokális vizsgálatok is az engedélyezett mennyiségekre történjenek az eddigi tényleges termelés hatásvizsgálatán kívül. (Ez a vízbázisvédelmi diagnosztika során csak részben történt meg.)

Vízbázisvédelem és vízbiztonsági tervezés.

A két jogszabály összehangolása (mint az Tahy Ágnes előadásában is elhangzott) fontos, de a különbségekre is tekintettel kell lenni. Véleményem szerint a vízbiztonsági terv rövidebb időtávú, a jelenlegi vízbeszerzési, vízkezelési és elosztási technológiákat veszi figyelembe, felelőse a vízszolgáltató. A vízbázisvédelem hosszabb időtávú és az érdekeltek köre szélesebb (ez utóbbi szempont hozzászólásban is elhangzott). Mivel a közeljövő biztonsága fontosabb és a vízbiztonsági terv könnyebben elkészíthető, ennek prioritást kell adni. Ez a kockázatelemzési szemlélete miatt ideiglenesen pótolhatja a vízbázisvédelem elhúzóda (Hegyi Róbert előadásában hangzott el) miatti hiányt. A vízbázisvédelmi jogszabályok változtatásánál az elérési idő megtartása mellett ez a kockázatfelmérési szemlélet enyhíthet a kategorikus tiltásokon és részben elhagyható a földhivatali bejegyzés, ami jelenleg hátráltatja a vízbázisvédelmi program végrehajtását. Fontos viszont, hogy a módosítások ne nyissanak meg olyan kiskapukat, amelyek a vízbázisvédelem hatékonyságának jelentős csökkenését eredményezhetik.

Kémiai állapot, háttér- és küszöbértékek

A küszöbértékek felemelése (Szócs Teodóra vetette fel előadásában) a víztestek egy részén tapasztalható magasabb természetes eredetű háttérértékek miatt a szennyezések felismerését nehezítheti. Célravezetőbb az alacsonyabb küszöbértékek mellett kiütöző anomáliák vizsgálata és a természetes eredet bizonyítása (esetleg az érintett víztest-rész kijelölésével, ha erre mód van)